

Ludwig van Beethoven

Ludwig van Beethoven je flamskega porekla. Je najmlajši med dunajskimi klasiki. Rodil se je v Bonnu leta 1770 kot sin dvornega klasika. Njegov ded je bil dvorni dirigent kölnskega

kneza, oče pa tenor. Tako je bilo popolnoma normalno, da je tudi mladi Ludwig pristal v kneževi službi najprej kot čembalist in organist, pozneje kot violinist v opernem orkestru.

Njegovo otroštvo in mladost sta bila zaznamovana z revščino in težavami, saj je moral že zgodaj nadomestiti starše ter prevzeti odgovornost za družino. Pomagali so mu različni aristokrati, ki so bili navdušeni nad njegovimi improvizacijami na klavirju.

1792 leta, s sedemnajstimi leti, se je preselil na Dunaj, da bi študiral in se preživljal kot pianist, učitelj in skladatelj. Tam je preizkusil njegovo glasbeno znanje Mozart, ki je navdušeno dejal: "*Povem vam o tem človeku bo govoril ves svet.*"

Bil je samozavesten, ponosen in samosvoj. Ni želel izkoristiti star način dobrotnikov (mecenov), ki je bil takrat v veljavi. Bil je svobodnjak. Strgal je posvetilo Eroice, ki je bilo namenjeno Napoleonu, ker je ta izdal republiko, ko se je proglasil za cesarja. Bil je goreč republikanec. To pa ga ni oviralo pri prijateljevanju z aristokracijo.

Večkrat je bil zaljubljen v mlade dame, ki mu zaradi njegovega stanu in položaja, niso bile dosegljive. Tudi takrat, ko je bil finančno uspešen je živel bedno in v umazaniji, ker ni znal dobro gospodariti.

Težke življenjske razmere so skladatelja nenehno spremljale. Najtežje mu je bilo, ko je pri tridesetih letih oglušel. Takrat je moral opustiti vsako misel igranju. Z ljudmi se je pogovarjal s pomočjo svinčnika in papirja. Pomagal si je z različnimi slušnimi pripravami, ki pa mu niso dosti pomagale. Najbolj nenavadno je, da so bila njegova največja dela narejena v obdobju, ko je popolnoma izgubil sluh.

Beethoven je umrl 26. marca. Na njegov pogreb 29. marca je prišlo med 10.000 in 30.000 ljudi.

Beethovnova dela so značilne klasične oblike s čustvenim izrazom, ki ga je našel v novih sozvočjih in tako odprl pot novemu obdobju v zgodovini glasbene umetnosti. Beethovnov genialni duh še vedno privlači tako glasbenike kot ljubitelje glasbene umetnosti. Zapustil nam je veliko del. Njegovih devet simfonij, koncerti (5 za klavir), 16 godalnih kvartetov, 32 klavirskih sonat, 10 sonat za violino, in 5 za čelo predstavljajo njegova nenehno izvajana dela. Najbolj znane simfonije so peta, tretja imenovana Eroica, šesta Pastoralna in zelo močna in čudovita deveta. Beethoven ima po vsej pravici mesto med največjimi skladatelji v zgodovini.

Od kod izvira ime Beethoven?

Beeth pomeni 'pesa' in *Hoven* je množina od 'Hof', kar pomeni 'kmetija'. *Beethoven* torej pomeni 'kmetija sladkorne pese'. V pokrajini Liège je vas z imenom *Bethoven*.

V 15. stoletju so bili Beethovni v Limbourgu in Liègu.

V 16. stoletju so Beethovni živeli v veliko vaseh v Brabantu: Leefdael, Rotselaer, Bertem, Haecht, Neder Ockerzeel

Potem so se družine preselile v mesta: Malines, Louvain, Anvers.

Ob koncu 17. stoletja in na začetku 18. stoletja sta Corneille in njegova sestra Maria prišla v Malines. On je bil poreklom iz Bertema, njegov oče iz Boortmeerbeeka in njegovi predniki iz Kampenhouta.

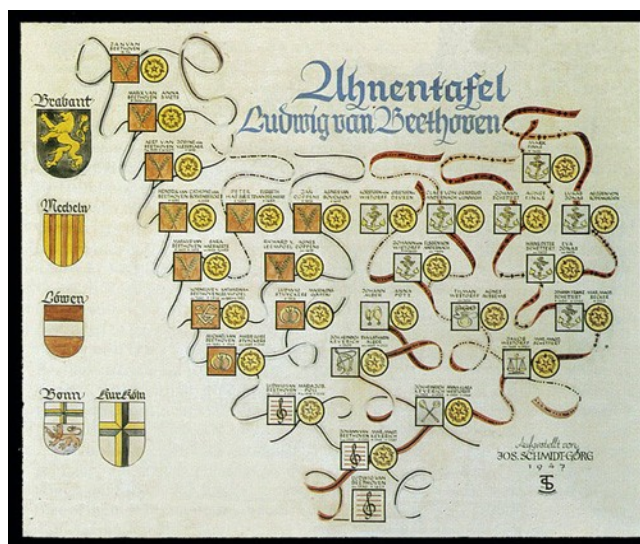
Selitve Beethovnovе družine

Louis, Ludwigov stari oče, je začel s selitvami van Beethovnovе družine.

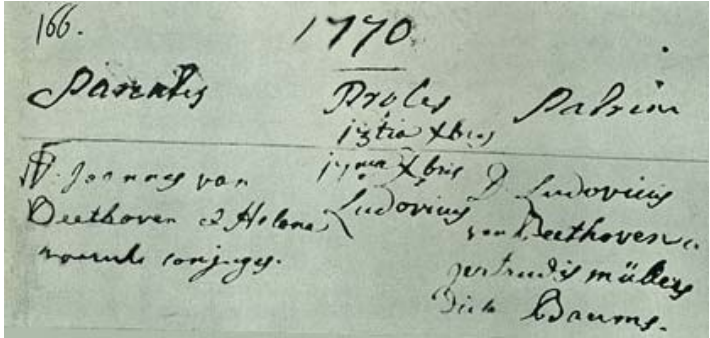

Leta 1731 je zapustil Malines in se odselil v Louvain. Potem je bil nekaj mesecev v Liègu konec 1732. Leta 1733 se je odselil v Bonn. Nato se mu je pridružil še brat Corneille in starši.

Beethovnovо družinsko deblo

Kronološki pregled dogodkov v Beethovnovem življenju

1770	16. december: rojen v Bonnu (ni sigurno)
------	--

	<p>17. december: krščen v Bonnu</p> <p><i>Krstni list Ludwiga van Beethovena</i></p>
1774	Ludwig se uči glasbe s svojim očetom
1776	<p>2. oktober: krst brata Nikolausa Johanna</p> <p><i>Muzej v Bonu – hiša, v kateri je Beethoven živel kot otrok</i></p>
1778	26. marec: Ludwigov prvi javni nastop v Kölnu
1779	23. februar: krst sestre Anne Marie Franziske (umrla štiri dni kasneje) oktober: Neefe spremlja Ludwigovo glasbeno učenje
1781	17. januar: krst brata Franza Georga (umrl dve leti kasneje)
1782	Objava njegovega prvega dela (Dresslerjeva variacija)
1783	14. oktober: objava treh sonat in drugih del
1784	Junij: Ludwiga imenujejo za organista Zbora Maximiliana Franza. Star je 14 let.

Muzej v Bonnu - klavir

1786

5. maj: krst sestre Marie Margarethe (umrla eno leto kasneje)

1787

Obiskal Dunaj, študiral z Mozartom
17. julij: smrt matere

Grob Beethovnovne mater v Bonnu

1789-1792

Štiri sezone igral kot violinist v operi v Bonnu
Številna skladbe

1791

5. december: Mozartova smrt

1792

2. november: odšel na Dunaj
10. november: prišel na Dunaj
Študiral glasbo s Haydnom
18. december: očetova smrt

1794

Maj: brat Carl pride na Dunaj
19. januar: Haydn se vrne v London. Ludwig študira z Albrechtsbergerjem
Skladanje prvega večjega dela: Trio za klavir (opus 1)

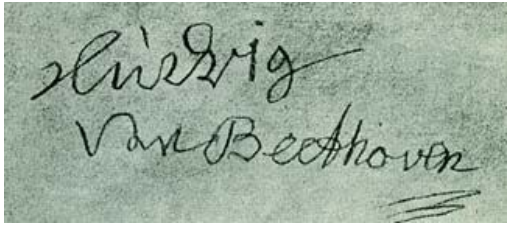
1795

29. marec: prvi javni nastop na Dunaju; igral je svoja lastna dela
Julij: končal študij z Albrechtsbergerjem
Avgust: objavili Trio za klavir (opus 1)
September: Haydn se vrne na Dunaj in sestane z Ludwigom
26. december: brat Johann pride na Dunaj

	Zaproši za roko Magdaleno Willmann, vendar ga ta zavrne
1796	Veliko skladb in odigran koncert v Pragi Julij: vrnitev na Dunaj po Pragi, Dresdnu, Leipzigu in Berlinu preden je odšel na koncert v Budimpešto
1797	Verjetno leto resne bolezni, ki je sprožila njegovo gluhost
1797-1799	Skladanje in objava del <i>Podpis Ludwiga van Beethovna</i>
1799	Imel učne ure pri Salieriju Začel skladati svojo prvo simfonijo
1800	Koncert na Dunaju, igra svojo prvo simfonijo Konec leta: sklada svojo drugo simfonijo <i>Partitura prve simfonije Ludwiga van Beethovna</i>
1802	Februar: končal svojo drugo simfonijo April: odšel v Heiligenstadt v upanju, da se bo njegov sluh popravil V oktobru se vrnil na Dunaj <i>Heiligenstadt, kjer je Beethoven napisal svojo oporoko</i>
1803	Januar: Ludwig postane skladatelj Dunajskega gledališča, kjer je živel z bratom Carlom Junij-oktober: uglasbil simfonijo Eroica 6. avgust: izdelovalec klavirjev Sébastien Erard mu je za darilo poslal nov klavir. To je omogočalo večje intervale – tako kot klavirji, ki jih imamo danes.
1804	April: konča se pogodba z gledališčem
1805	7. april: prva javna izvedba simfonije Eroica

	<p>Številna dela o Leonori, s premiero 20. novembra</p> <p><i>Partitura tretjesimfonije imenovane Eroica</i></p>
1806	25. maj: poroka brata Casparja Carla Potovanje s Princem Lichnowsky in skladanje četrte simfonije
1807	Uglasbitev Uverture Coriolan Marec: prva izvedba četrte simfonije Jesen: skladanje pete simfonije
1808	Pomlad-poletje: skladanje šeste simfonije imenovane Pastoralna December: Izvedba šeste simfonije
	

1809	9. april: objavljena je vojna proti Franciji 10. maj: francoska vojska obkoli Dunaj 11. – 12. maj: Francija zasede Dunaj Beethoven uči glasbo nadvojvodo Rudolfa
1810	27. april: Beethoven predstavi 'Pismo za Elizo' Thérèsi Malfatti
1811	Oktober: Beethoven začne pisati sedmo simfonijo
1812	2. marec: predstavitev 'Ljubljeni' Antoniji Brentano Maj: pisanje sedme simfonije
1813	8. december: prva javna predstavitev osme simfonije
1814	27. februar: izvedba osme simfonije 23. maj: prva predstavitev Fidelia
1815	15. november: Ludwigov brat Carl umre. Ludwig dobi skrbništvo nad nečakom po nekaj obravnavah na sodišču.

1816	Oktober: Beethoven zboli.
1817	Začetek leta: Beethoven je še vedno bolan. 10. september: pisanje prvih taktic devete simfonije
1818	Februar: Beethovnov sluh je tako slab, da se mora pogovarjati z obiskovalci s pomočjo zvezka in pisala. 3. december: Karl pobegne k materi, vendar Beethoven zahteva, da ga policija vrne k njemu.
1819	11. januar: Beethovnu se odvzame skrbništvo nad Karlom zaradi gluhosti. November: skladanje dela 'Missa Solemnis'
1820	8. april: Beethoven ponovno postane Karlov skrbnik skupaj s Karlom Petersom.
1821	Januar in prihodnje mesece: Beethoven je redno bolan
1822	Oktober: nadaljuje s skladanjem devete simfonije in začne
1823	6. marec: Beethoven imenuje Karla za svojega naslednika Dela na deveti simfoniji
1824	Dela na deseti simfoniji (samo prvi del je bil detajlno napisan) Februar: končal deveto simfonijo 7. maj: javna izvedba devete simfonije
1825	7. maj – 15. oktober: Beethoven se nastani v Badnu
1826	6. avgust: Karl poizkuša narediti samomor. Je samo ranjen. December: Beethovnovi zdravje se slabša. Operirajo ga.
1827	<p>Prve mesece leta ga ponovno operirajo.</p> <p><i>Beethovnov zadnji podpis</i></p> <p>22. marec: Beethoven prejme zadnje maziljenje</p>

Vabilo na Beethovnov pogreb

26. marec: Ludwig van Beethoven umre
29. marec: pogreb.

Beethovnov nagrobni spomenik na Dunaju

Učitelji glasbe v Beethovnovem življenju

Prvi Beethovnov učitelj je bil njegov oče. Na Dunaju je študiral z Mozartom. Še nekaj bolj znanih Beethovnovih učiteljev:

<p>Ries je mladega Beethovna učil violino v Bonnu.</p>	
<p>Neefe je bil eden prvih Beethovnovih učiteljev orgel in skladanja. Leta 1783 je Neefe o Beethovnu napisal v glasbeni časopis: "Če bo tako nadaljeval, bo brez dvoma postal naslednji Mozart".</p> <p>Beethoven je vedno priznaval, da mu veliko dolguje.</p>	
<p>Haydn je Beethovna med drugim učil kontrapunkt. Odnosi so bili zelo raznoliki, vendar je bil Beethoven zelo navezan na »očka« Haydna. Učil ga je med letoma 1792 in 1794.</p>	
<p>Albrechtsberger je bil Beethovnov učitelj leto in pol leta 1794 in 1795.</p>	
<p>Beethoven je študiral pri Salieriju od 1800 do 1802. Salieri ga je učil petja, predvsem za opero.</p> <p>Kasneje nista imela dosti stikov.</p>	

Beethovnovi učenci

Beethoven ni imel veliko učencev. Tistih nekaj, ki je imelo to čast, da jih je Beethoven učil, mu je ostalo zvestih in naj zelo navezanih.

<p>Ferdinand Ries, sin Beethovnovnega učitelja Franza Riesa, se je pri Beethovnu učil od 1801 do 1805 trikrat tedensko.</p> <p>Beethoven mu je pomagal pri karieri, on pa je Beethovnu prepisoval</p>	
<p>Carl Czerny je bil sin učitelja klavirja Wensela Czernya. Z desetimi leti je znal večino Mozartovih del za klavir. Ko ga je Beethoven slišal, mu je predlagal učne ure klavirja dvakrat tedensko. Na Beethovново priporočilo je postal eden najbolj znanih učiteljev na Dunaju. Učil je Franza Lista in kraljico Viktorijo.</p>	
<p>Rudolph je bil mlajši sin Leopolda II. Njegov brat François je postal cesar. Beethoven ga je učil klavir in skladanje. Bil je odličen pianist. Učil ga je vsak dan tudi po tri ure. Leta 1809 je postal eden od treh Beethovnovih dobrotnikov skupaj s Princem Kinsky in Princem Prince Lobkowitz. Nadvojvoda Rudolf je postal nadškof v Olmützu, vendar ga je Beethoven še vedno učil.</p>	

Viri:

Breda Oblak, Glasba v 18. in 19. stoletju

Lionel Salter, Vodič kroz klasično glazbu

Internet - http://www.lvbeethoven.com/index_En.html